

V našem kraju

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hripavost, vratobol, trganje v udih, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav poseb-

no mučijo tedaj revmatične bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je pokazal kot vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev blagodišeči »Elsafluja«, katerega so že naši roditelji in dedje uporabljali kot priljubljeno domače sredstvo in kosmetikum. Uporaba »Elsafluja« vedno praja, bodisi o dznotraj ali od zunaj. Je močnejši in krepkejšega dejstva, kot francosko žganje. 6 dvojnati ali 2 spe-

cijalni steklenici za 65 din., 12 dvojnati ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnati ali 12 specialnih steklenic za 250 din., že obenem s zabojem in poštnino po povzetju ali proti plačilu vnaprej razpošilja lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatsko. — Po edine steklenice Elsafluja se dobijo v lekarnah in sorodnih trgovinah za reducirano ceno 9 din.

Kaj se kuha v Beogradu?

Beograd, 6. februarja 1926.

Divji politični zakon, ki sta ga sklenila lansko leto me seca julija stari Miklavž Pašič in Stefan Radič, ni srečen. Ljudstvu tudi ni prinesel dosedaj prav nič dobrega. Davki so pod Radičevo vlado vsak dan hujši, draginja je vedno večja, denarja in zasluzka vedno manj, ljudi brez kruha vsak dan več, število siromakov se neprestano množi, — nezadovoljstvo in beda na vseh koncih in krajih.

Jugoslovanski dinar polagoma pada vsled nesrečnega vladnega gospodarstva, ki ga imajo v rokah Pašič, Stojadinovič in Radič. Dolgov je vsak dan več. Amerikanci in Angleži ter Francozi prihajajo z odločnimi zahtevami: Vrnite nam posojene milijarde!

Zapravljanje gre pod Radičem ravno tako naprej kot poprej pod Pribičevičem. Pašič in Radič sta nedavno podpisala imenovanje nad 60 novih generalov. Sedaj že menda zopet pripravljajo 20 novih. Tako bomo za časa, ko so Radičevci v vladi, imeli okoli 200 generalov z naravnost ogromnimi plačami. Nešteto komisij, ki jih vlada pošilja na vse strani, požre veliko milijonov dinarjev. Finančni minister se je po Božiču z dragoceno ladjo odpeljal v Ameriko. Vsak dan si je nakazal 100 dolarjev posebne dnevne plače (dijet), to je okroglo 5600 dinarjev na dan. Svojim pomočnikom plača 50 dolarjev dnevno. Za en mesec bo stala ta komisija državo več milijonov dinarjev. Poljedelski minister je za časa, ko je Radič v vladi, poslal na Francosko komisijo treh gospodov, ki je kupila tam žrebca za 380.000 frankov, ali okroglo 900.000 dinarjev. In komisija sama je stala nad 200.000 dinarjev. Res pametna vlada, ki kupi žrebca, ki stane preko 4.000.000 kron! To je strašno zapravljanje državnega denarja!

Pošteni Srbi, Hrvati in Slovenci, kakor tudi na višjih mestih so spoznali, da tako ne more iti naprej. Radi tega skrivnem (za kulisami) pripravljajo spremembo vlade. Med kraljevskim dvorom in poštenimi državniki in politiki se vršijo na tihem posvetovanja, kako bi se naj država rešila sedanjih slabih gospodarjev. Beograjski časopisi že vsak dan pišejo, da bo stari Pašič vendarle moral iti v politični penzijo, ravno tako nesrečni finančni minister dr. Stojadinovič, da bodo tudi Radiča potisnili ven, ker nič ni znal zboljšati slabih razmer. Tajno, zaupno iščejo moža, ki bi naj namesto Pašiča vzel krmilo naše mlade države v svoje roke. Da so na visokih nesrečnih in celo mnogi pošteni Srbi prišli do prepričanja, da tako ne more iti več dalje, je veselo znamenje.

Kedaj bo prišlo do zaželjene spremembe, ne moremo natanko zapisati. Ali prišlo pa bo prav kmalu. Vsa znamenja kažejo za to. Med radikali (Pašičevci) in Radičevci ni prave zastopnosti. Pa tudi prave zvestobe ni v tem divjem zakonu. Medeni, sladki tedni te politične ženitbe so že pri kraju. Radiča radi njegove gostobesednosti nihče več ne smatra za resnega. Ali bo sedanja vlada še sprejela proračun, ali se bo ločitev izvršila že poprej, bomo

stebru na cesto. Njegovi tovariši so zasodili, da laže, pa dokazati mu niso mogli. —

Ko je Trzan dosegel steber, je najprvo pogledal podse, če ga morebiti na cesti čaka še več sovražnikov. Naučil se je v džungli previdnosti.

In prav je storil. Spodaj na cesti je stala straža.

Pogledal je navzgor in tam ni videl nikogar. Splezal je torej kvišku.

Vrh stebra je bil v ravni črti s streho hiše. V hipu je bil na strehi, — igrača zanj, ki se je leta in leta v džungli poganjal še v večje daljave od drevesa do drevesa.

Z ene strehe je splezal na drugo, vedno dalje, dokler ni spet našel v samotni ulici pripravnega stebra. Po njem se je spustil na tla.

Urnih nog je pohitel po ulicah, stopil v znano gostilno, si umil roke, skrtal obleko ter počasi odšel proti domu.

V zakotni pivnici blizu hiše, kjer se je zgodil napad na Trzana, sta tisto noč sedela dva človeka v živahnem pomenku. Eden njiju je bil tisti, ki je opazoval Trzana pri koncertu in mu sledil po mestu.

»Neverjetno!« je pravil. »Bankir Canler me je sicer svaril, da je mož izredno močen. Zato pa sem tudi vzel 10 mož. Ampak kaj takega —! Ta človek bi zaslužil ti-sočake dnevno, če bi nastopil!«

»Zaenkrat pa mi ne homo nič zaslužili!« se je hudoval njegov drug. »Preklicana reč til! Tak posel ni zame! Dvignil me je v zrak in vrgel po sobi kot da sem slamnat možicelj! Pa imam svojih 80 kg dobre vagel! Na vso srečo sem priletel mehko, — vrgel me je v gručo ljudi. Ne vem kako je z njimi. Pobral sem se in poiskal vrata. Takih poslov ne maram! Ne grem več nadenj, razen s topovi!«

kmalu videli. Baje se že Davidovičevci in Spahovi muslimani pripravljajo, da stopijo v vlado. Tudi Slovenci si želijo mnogi pritegniti v novo vladno večino. Ali naši poslanci ne bodo šli tako slepo v vlado, kakor je šel Radič. Če bodo res zahtevali naše ljudi v vlado, tedaj nam morajo prej dati zagotovilo, da se davčne in druge največje krivice popravijo.

Za Pribičeviča, Žerjava in Pivka se nihče ne zmeni. Sejalcev neprijateljstva in nemira nihče nima rad.

Morda bomo imeli v jeseni nove volitve. Mnogi govorijo, da bodo te volitve svobodne. To se pravi, da bo ljudstvo lahko nemoteno volilo. Lansko leto so pa radikali in samostojni demokrati samo s silo in krivico prišli do večine.

Pravijo, da bomo imeli spomladi kronanje kralja in kraljice. Ali bo kronanje samo v Beogradu, ali tudi v Zagrebu in na Slovenskem, se še danes ne ve. Sliši se, da vladar iskreno želi, da bi se do tega časa spoprijaznili vsi narodi v državi in vse poštene stranke.

Proti previsokim davkom.

Beograd, 5. februarja.

Naši poslanci so vlado, v kateri sedijo Pašičevci in Radičevci ministri že nešteto krat opozorili, naj vendar neha s pretiranimi davki. Vsi smo mislili, da bodo Radičevci poslanci, posebno Pucelj in Kelemina, v vladni večini predlagali znižanje davkov in odpravo nešteto drugih krivic. Ali vsega tega nismo dočakali, čeravno so Radičevci s Puceljem že od julija 1925 neprestano na vladi. Kakor smo že večkrat opozarjali, to storimo tudi danes: Resnica je, katere nihče izpodbiti ne more, da še nikdar niso predpisovali tako visokih davkov kakor v času, ko sedi Radič kot minister v kraljevski vladi. Kar pomnimo, niti pod rajno Avstrijo, niti sedaj pod Jugoslavijo, niso eksekutorji rubili toliko posestnikov, obrtnikov, trgovcev in delavcev, kakor zadnje mesecel! To je strašna, bridka resnica! Tajiti je ne more Radič, ne Pucelj, ne Kelemina! Krivo je vsega tega slabo gospodarstvo in državi, katero vodijo že vsa leta Pašič, Pribičevič in sedaj še Radič!

Poslanci Slovenske ljudske stranke so v Beogradu dosedaj še vedno glasovali proti krivični davčni obremenitvi. V jeseni so vložili ostro interpelacijo in zahtevali naj se minister financ zagovarja javno v zbornici. Minister Stojadinovič je nedavno odpotoval v Ameriko in na mesto njega je v četrtek, 4. februarja odgovarjal njegov namestnik minister Uzunović. Minister je trdil v imenu vlade, v kateri sedijo Radičevci, da ni res, da bi bila Slovenija preobremenjena z davki. Ob enem je minister pohvalil davčne uradnike, ker so tako »skrbni in vestni« pri predpisovanju in pobiranju davkov. Pašič-Radičeva vlada se še torej celo norčuje iz tega, če Slovenija preveč plača! Taki so Pašičevci in Radičevci ministri!

»Ne bo treba topov! Nocoj sem se mnogo naučil. Temu človeku se pride do živga le z zvijačo. In za zvijačo zadostujeva midva sama.

Dobiti pa ga morava! Nagrada je prelepa, da bi nam ušla. Le kako ga primeva —?«

»Zakaj pa pravzaprav hoče tisti Canler imeti tega človeka? Nič ne veš?«

»Ne vem prav, zakaj. Toda zdi se mi, da gre za neko dekle —. Pa saj mi je vseeno. Glavna reč je visoka nagrada! In dobiti jo morava!

Zasedaj je seve edino kar moreva storiti, da ga opazujeva in ne izgubišva izpred oči. Verjetno je da se bo skušal umakniti policiji. Odpotoval bo —. Poslušaj —!«

Sklonil se je k tovarišu in v živahnem šepetu sta nadaljevala pogovor.

IX.

Trzan odpotuje v službo in izgine med potom brez sledu.

»Tvoj Pariz je zame nevarnejši nego mi je bila svojčas džungla!« je pravil Trzan, ko je drugo jutro poročal prijatelju Arnotu o svojih nočnih dogodivščinah. »Zakaj so me zvalili v hišo? Zakaj so me hoteli ubiti? Kaj sem jim storil —?«

Arnot si je nalahno požvižgaval in zamišljeno kimal k prijateljevemu poročilu. Trzan pa je nadaljeval:

»Kaj takega bi v džungli nikdar ne doživeli! Tam ubijamo, da si dobimo hrane, ubijamo sovražnika, če nas napade, da si rešimo življenje. Taka je železna postava džungle.

Ampak tule v Parizu, sredi vaše toliko hvalisane kulture —! Fej! Vaš kulturni človek je sirovejši, div-

Kot govorniki so nastopili naši poslanci Vesenjak, dr. Gosar, Falež in Klekl, ki so vsi živo opisovali strašne davčne krivice, ki se godijo Sloveniji. Cel dan se je vršila razprava. Naši poslanci so na zadnje predlagali, naj se najbolj krivični davki odpravijo oziroma znižajo in naj se davki pravično razdelijo na vse pokrajine. Ugotovili so: 1. Preobremenitev našega gospodarstva in ljudstva je prestopila vse meje. 2. Radi prevetelke davčne neenakosti je postalo stanje našega kmeta, delavca, obrtnika in drugih gospodarskih krogov nevzdržna. Vsi ti stanovi se tirajo v gotovo gospodarsko propast. 3. Z novimi davki, dokladami in povečanjem starih davkov ter s surovim postopanjem davčnih oblasti, se je stanje davkoplačevalcev v Sloveniji tako poslabšalo, da so davkoplačevalci gospodarsko popolnoma izčrpani. 4. Sedanja vlada radikalov in Radičevcev ni ničesar storila, da bi se davčne krivice odpravile, ampak je naložila še nova bremena ubogemu ljudstvu.

Zategadelj obojamo davčno politiko Pašičeve in Radičeve vlade. Vsak človek bi mislil, da bodo Radičevci glasovali za odpravo davčnih krivic. Saj doma v Sloveniji Pucelj, Kelemina, Znidaršič, Bende, bivši finančar Švikaršič in drugi radičevci po shodih govorijo proti davkom. Ali, čujte ljudje božji! Čujte vi zapeljanci, ki verujete v Radičevo vero: Niti eden Radičevcev si ni upal govoriti proti davčnim krivicam. Pucelja ni bilo in tudi Kelemina ne! In vsi radičevci so glasovali proti našim predlogom. To se pravi, da se Radiču in Pucelju celo dopade nesrečna davčna politika sedanje vlade.

Če se Radičevci po shodih širokoustijo proti davkom, če Pucelj v »Kmetiskem listu« piše, kako misli on davke odpraviti, je to vse samo pesek v oči nezavednežem. V Beogradu, v parlamentu pa Radičevci in Pucelj ne upajo dati svojega glasu proti previsokim davkom.

Zalostno, a resnično!

Iz društvenega gibanja.

Zgornja Poljskava. Izobraževalno društvo »Skala« vpri-zori v nedeljo, dne 14. t. m., popoldne po večernicah, ob treh, v Društvenem domu krasno narodno igro »Krivopri-sežnik« v treh dejanjih. Sodelujeta tudi tamburaški in pevski zbor. Kakor znano, slovijo naši igralci daleč na okrog. Upamo, da bodo tudi sedaj svojo nalogo častno izvršili. Zato, prijatelji naše nadebudne mladine, ki že skozi 4 leta tako vstrajno deluje na društvenem polju, pridite v obilnem številu, ne bo vam žal. Žalibog, da nočejo uvideti naši občinski možje, kakšnega pomena je izobraževalno društvo za mladino. Namesto da bi ga podpirali, pa mu še naložijo občinsko takso od vsake igre po 25 dinarjev. Ker edini vir dohodkov so prireditve, tako pa treba pri nas prej vse drugo napolniti, kakor pa društveno blagajno. Upamo, da bo počasi naš občinski odbor uvidel, da delo društvu krivico.

jejši ko žival džungel! Ubija iz gole objestnosti in srbo-ritosti! Se huje, — plemenito čuvstvo človekoljubja izrablja, da zvabi v svoje zanke mirnega, nedolžnega, nič hudega slutečega človeka! Kajti obupni klic na pomoč me je zvalil, da sem hitel v tisto jamo razbojnikov. Kar razumeti nisem mogel in še danes se mi zdi neverjetno, da more ženska pasti tako globoko in s klicanjem na pomoč vabiti koga — v smrt!

Takale je kultura in omika, katero mi hočete dati v zameno za mojo džunglo! In v takem svetu naj živim —?

Prijatelj Arnot, povedal sem ti že in ti danes ponovim, da v džunglo pojdem nazaj! Tam sem bil srečen, tam tudi bom spet srečen!

Oha sta molčala, ko je Trzan končal. Šele po dolgem času se je Arnot oglasil:

»Pomilujem te, prijatelj! Priznam ti, da res nimaš sreče z našo »kulturo«. Od najslabše strani se ti kaže. Ponavljam ti pa, da prečno gledaš! Ne poznaš nas še dobro! Nismo vsi taki! Tudi dobri ljudje, poštenu ljudje so na svetu. Naša kultura ima slabe strani, pa ima tudi mnogo, da še več dobrih! Teh se boš šele zavedel, ko boš globlje poznal življenje med svetom!

Pa pustiva zasedaj to! Vem da ti zaman pridigujem. Bridke in neprijetne reči si doživljal, užaljen si. Treba ti je, da se pomiriš, da prideš na druge misli. Zato ti bom kaj sedajle podal eno tako misel.

Ali res misliš, prijatelj, da so te hoteli zvaliti v zasedo in ubiti, da je bil torej ves napad pripravljen —?«

»Kako da ne! Saj je šlo vse tako gladko kakor na vrvici. Klic na pomoč, napadalec vsi zbrani, prav nič se niso začudili ko sem vstopil, niti vprašali me niso, po kaj sem prišel, in komaj da sem bil med njimi, je že bil eden pripravljen, da me s kolom pobije —.«

(Dalje prihodnjik.)